

R

REVEIL-SERIE

UITGESTORT OP ALLE VLEES

DIRK ADRIANUS DETMAR

No. 574

APRIL-MEI 2021

DIRK ADRIANUS DETMAR

Dirk Adrianus Detmar werd geboren te 's-Gravenhage op 9 augustus 1774. Zijn ouders waren godsdienstige mensen, afkomstig uit de burgerstand.

Doordat hij een veelbelovende aanleg had, werd hij aanvankelijk opgeleid voor een kunstvak. Maar in hem leefde een stille begeerte om predikant te worden. Die begeerte is in vervulling gegaan. Een preek over Matth. 6:33 die hij op 17-jarige leeftijd hoorde, oefende op Detmars leven een blijvende invloed uit en bracht hem ertoe de weg in te slaan naar het predikantschap.

Hij studeerde theologie in Utrecht, waar hij als getrouwd man heenging. Hoogleraren van wie hij onderwijs ontving waren o.a. Bonnet, Royaards en Van Oordt. Zij stelden veel belang in de wat oudere student. Op 7 september 1806 deed hij intrede in de gemeente De Vuursche (bij Baarn), met als tekst Galaten 6:14. Reeds zijn intreprediking daar was kennelijk ten zegen, en dit was als een profetie voor heel zijn verdere bediening, waaronder velen tot oprecht geloof werden geleid. Altijd zocht hij de omgang met gelovigen met wie hij 'als van hart tot hart' kon spreken

over de verbondstrouw en liefde van hun drie-enige God. Gezelschappen waren en bleven hem lief.

Op 14 juni 1807 nam hij afscheid van zijn eerste gemeente, om een week later bevestigd te worden in Wijk bij Heusden. Hier werd hij ernstig, maar niet langdurig ziek. Ook beleefde hij er de ramp van een overstroming door het losraken van het ijs in de Maas. De toen doorgemaakte beproeving en de kracht die er van zijn prediking uitging, verbonden hem sterk aan deze gemeente.

Bijna acht jaar later, op 5 maart 1815, verbond hij zich aan de gemeente van Woerden. Hier trof hem in 1820 weer een toeval, nog ernstiger dan die hem in Wijk bij Heusden nabij het graf had gebracht. De gevolgen hielden hem drie maanden aan het ziekbed gekluisterd. Maar hij herstelde en zette met veel zegen zijn arbeid in Woerden voort. Grote invloed had hij hier ook in de omliggende dorpen, zoals Zegveld.

Op 12 oktober 1834 werd hij bevestigd in Ede. Intrede deed hij daar met een preek over 1 Timotheüs 1:15. Nadat hij op 12 mei 1843 opnieuw door een toeval was getroffen, herstelde hij eerst wel weer, maar zijn krachten waren ondermijnd. Hij kon moeilijk meer alleen lopen. Met grote

inspanning predikte hij nog wel geregeld, maar meestal in zittende houding. Op 23 juni 1844 preekte hij voor de laatste maal, en wel over Handelingen 8:26-40. Zes weken later, op 5 augustus, overleed hij. Hij werd begraven op 9 augustus, de dag waarop hij zijn 70ste verjaardag zou hebben gevierd.

Dirk Adrianus Detmar werd geacht vanwege zijn krachtige, levende prediking, alsook door zijn talrijke geschriften. Daaruit leren we hem kennen als een man van grote beslistheid, maar zeker niet als iemand die erop uit was strijd te voeren met andere personen.

De hiernavolgende preek is herschreven in de taal en stijl van het tegenwoordige Nederlands uit de Bibliotheek 'Overjarig koren', 21e jaargang no. 12 (april 1947). De titel was 'Pinksterfeest'.

Bron:

Van Langeraad en De Bie, Biographisch Woordenboek van Protestantse Godgeleerden in Nederland, deel 11, blz. 451-455.

UITGESTORT OP ALLE VLEES

door

DIRK ADRIANUS DETMAR

“Maar Petrus, staande met de elven, verhief zijn stem, en sprak tot hen: Gij Joodse mannen, en gij allen die te Jeruzalem woont, dit zij u bekend, en laat mijn woorden tot uw oren ingaan. Want dezen zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt; want het is eerst de derde ure van de dag. Maar dit is het, wat gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen (zegt God), Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees; en uw zonen en uw dochters zullen profeteren, en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen. En ook op Mijn dienstknechten en op Mijn dienstmaagden, zal Ik in die dagen van Mijn Geest uitstorten, en zij zullen profeteren.”

Handelingen 2:14-18

‘Ik vermag alle dingen door Christus, Die mij kracht geeft’, schreef Paulus aan de Filippenzen (Filipp. 4:13). Het was de kracht van de Heilige Geest, Die aan hem was beloofd, om als uitverkoren vat de naam van Zijn Heere uit te dragen. Maar ook aan zijn medeapostelen, als een kracht die in hun zwakheid volbracht werd. Diezelfde kracht ondervonden de apostelen al spoedig daarna. Dat was op het Pinksterfeest, toen de Heilige Geest in ruime mate op hen werd uitgestort. Zij verkondigden als eenvoudige Galileeërs in vreemde talen de grote werken van God. Door diezelfde kracht werd Petrus zo gesterkt, dat hij als een rots manmoedig pal stond tegenover de lasteringen van de spotters. Het is diezelfde kracht, die God nog wil verheerlijken in het zaligen van zondaren. Daardoor worden ook nu nog Gods kinderen zo gesterkt in de strijd tegen hun vijanden, dat zij als overwinnaars alles vermogen. Op welke wijze de Heilige Geest één van Jezus’ eerste rijksgezanten bewerkte om in het openbaar vrijmoedig voor de heilige zaak van zijn Heere uit te komen, wensen wij in dit feestelijke uur met elkaar te overdenken. Maar

smeken wij vooraf de Heere om een onverdiende zegen.

Gebed

Het Woord van onze overdenking vindt u in Handelingen 2:14-18.

Niet zelden gebeurt het, dat wat mensen ten kwade denken, door het verborgen bestuur van God op het goede uitloopt. Dit zien we bij voorbeeld bevestigd in het leven van Jozef. Zijn broeders hadden kwaad over hem gedacht, maar God heeft het voor hem ten goede geleid. Wanneer onze wegen de Heere mogen behagen, dan worden onze vijanden door Hem beschaamd gemaakt.

Dat wat God voor Zijn volk doen wil en doen kan, kwam vooral naar voren als ze om de vreeze van Zijn Naam in een brandende oven werden geworpen, of in de leeuwenkuil werden neergelaten. Het is door al de eeuwen gebleken dat God een veilige Toevlucht voor Zijn arm en ellendig volk is. Dat zien we vooral wanneer ze ter wille van Zijn Naam door bittere vijanden

werden overweldigd. Dit is ook bijzonder gebleken in de wondere uitbreiding van het christelijke geloof.

De vijandige Joden waren verheugd toen zij, misschien wel met helse vreugde, hadden gezien dat Jezus werkelijk was gestorven. Maar hoe werden ze beschaamd toen ze door niet te ontkennen bewijzen, gedwongen werden voor zichzelf te erkennen dat Hij werkelijk was opgestaan. Nog meer zullen ze verbaasd zijn geweest toen ze van de zekerheid van Zijn hemelvaart hoorden. Het meest zullen ze verbaasd zijn geweest toen ze zelf op de roemrijke Pinksterdag zagen dat de Heilige Geest op een zowel goddelijke als wonderlijke wijze op de apostelen werd uitgestort. Zij hoorden die eenvoudige Galileeërs de grote en heerlijke daden van God in vreemde talen vrijmoedig verkondigen aan het verzamelde volk. Velen vroegen zich toen verwonderd en verbaasd af: ‘Wat mag toch dit zijn?’ Sommigen van hen probeerden met gespot de aandacht van het grote wonder af te trekken. Op een ongegronde en lasterlijke wijze beschuldigden ze de apostelen van dronkenschap. Maar merk nu op hoe juist die

smadelijke laster onder Gods bestuur aanleiding gaf tot die bijzondere rede van de apostel Petrus. Daarin spreekt hij niet alleen die laster kort en bondig tegen, maar verkondigt aan de verzamelde menigte ook met vrijmoedigheid de heerlijkheid van Jezus. Zo doet de Heere uit de duisternis het licht opgaan.

Ik heb mij in de behandeling van deze feeststof de volgende orde voorgesteld:

1. Ten eerste zullen wij de woorden van deze tekst nader inzien.
2. Daarna zullen we het een en ander opmerken aangaande de vervulling van deze profetie.

Ten slotte zullen we eindigen met enkele woorden van toepassing naar aanleiding van deze tekst.

1.

Allereerst vinden we in de woorden van onze tekst een weerlegging van de uitgesproken laster. Petrus spreekt als eerste, staande met de elven, schrijft Lucas. Simon Petrus was de oudste van Jezus' apostelen. Hij behoorde met

zijn broer Andreas tot de eersten die door Jezus geroepen waren. Tevoren was hij van beroep een visser. Op de roepstem van Jezus: “Simon! Ik zal u visser der mensen maken. Volg Mij!”, was hij een leerling van Jezus en een apostel geworden. Hier staat hij nu aan het hoofd van de andere elf. Het twaalfstal was weer voltallig geworden.

Petrus stond met de elfen, zijn medebroeders. Daardoor werd al direct de laster van de spottende Joden tegengesproken. Zij, de apostelen, stonden hier om gezien en gehoord te worden, Terwijl Petrus daar stond, verhief hij zijn stem en sprak. Hij sprak duidelijk, rustig en ook met grote vrijmoedigheid, op een bondige, indrukwekkende en welsprekende wijze. Daarom sprak hij met verheffing van stem, opdat ieder van de talrijke menigte om hem heen, hem zou kunnen horen.

Maar hier moeten we wel een vraag beantwoorden. Had Petrus wel opdracht om als spreker voor zijn medebroeders op te treden of werd hij weer door zijn gewone opvliendheid daartoe aangetrokken? Matigde hij zich wellicht vanwege zijn meerdere jaren dit gezag aan? Of

moeten we hier aan een bijzondere leiding van de Geest denken? Dit laatste is voor ons het meest aannemelijk.

Het was de wijze leiding van de Heere, dat de jongeren van Jezus niet allen tegelijk spraken. Dan zou het terecht een verwarring zijn geweest. Nu vond het in alle rust plaats. Zo werd de verdediging op de beste wijze begonnen en rustig van geest, met krachtige argumenten voortgezet. Zie eens hoe hij, die eerder voor de stem van een zwakke dienstmaagd bezweek, nu onverschrokken als redenaar staat voor een talrijke menigte die hier op dit feest aanwezig was. Wanneer de Heilige Geest moed en krachten schenkt, dan heeft de ware christen alles voor de zaak van God over, zelfs bezittingen en leven. Dat zien wij nu bij Petrus, die rustig en weldoordacht zijn rede aldus begint: “Gij, Joodse mannen”, zegt hij “en gij die te Jeruzalem woont”. Tot Joodse mannen die in Jeruzalem geboren zijn, later zijn gaan wonen of daar op dit moment verblijf houden. Tot allen dus die daar nu aanwezig zijn, maar in het bijzonder tot spotters richt hij zijn woorden.

Die spotters worden door hem op overtuigende wijze tot zwijgen gebracht. Zij die ontzet waren vanwege dit grote wonderwerk, worden onderwezen over de gebeurtenissen waarvan ze medegetuigen zijn.

Petrus gebruikt hier de naam ‘Joodse mannen’. Deze naam klonk hun vriendelijk in de oren en streefde hun eigenwaarde. De naam van Joden, Israëlieten of kinderen van Abraham, waren geliefkoosde namen, waarmee zij graag genoemd werden. Maar helaas, bij de meesten van hen was in die dagen van algemene verbastering van de leer der vaderen, ook niets méér te vinden dan het uitwendige van die ere naam.

We moeten hier al direct bij het begin van zijn rede bewonderen hoe wijs hij handelt. ‘Dit zij u bekend’, zo gaat Petrus verder, ‘laat mijn woorden tot uw oren ingaan’. Het is erg onaangenaam en moedbenemend om voor hoorders te spreken, die door onoplettendheid laten merken geen of weinig belang te stellen in de argumenten die aangevoerd worden. Dit voelde ook Petrus aan. Omdat het zijn bedoeling was zijn toehoorders van vele vooroordelen los te

maken, vraagt hij hun aandacht. Bestuurd door de Heilige Geest, moet hij hun zaken van het grootste belang bekendmaken. ‘Dezen’, zegt hij, terwijl hij daarbij wijst op zijn mede-apostelen, ‘zijn niet dronken, gelijk gij vermoedt’. Geheel tegen zijn voorheen zo driftige aard in, blijft hij rustig en bedaard verdergaan. Naar de aard van zijn opstuivende karakter had hij hier kunnen zeggen: Zoals u zonder enige reden en op een lasterlijke wijze uitroept. Maar nee, het is hier in zachtmoedigheid: Zoals u vermoedt. Vervolgens geeft hij een bondige reden op om hun geheel ongegronde veronderstelling te weerleggen als hij zegt: Het is pas de derde ure van de dag. Alsof hij wil zeggen: Al wantrouwt u ook onze goede bedoelingen en vergelijkt ons met die ongelukkige mensen die reeds in de vroege morgen geest-bedwelmende en het lichaam verwoestende drank najagen, toch is uw beschuldiging geheel ongegrond. U hebt ons onder verdenking gebracht alsof we ons reeds aan de offerwijn te buiten zijn gegaan. Maar deze is op dit moment nog niet verkrijgbaar. Als u maar even nadenkt, dan zult u merken hoe ongegrond uw vermoeden is.

Deze verdediging is afdoende, want het was pas de derde ure. Dat is naar onze tijdsbepaling 's morgens om negen uur. Dan konden ze de offerwijn niet gedronken hebben, want die mocht niet gebruikt worden voordat ze door de priesters op het altaar was gebracht. Omdat er nu op deze feestdag veel offers werden gebracht, waarmee de priesters bezig waren tot aan de middag, dat is tot twaalf uur, werd de offerwijn dan pas op het altaar gebracht. In overeenstemming hiermee was dit argument onbetwistbaar. Hoewel de spotters dit ook konden weten, toch worden er in drift, vooral door spotters, vaak onnauwkeurig of zelfs tegen alle waarheid in, beschuldigingen uitgekraamd. Hier echter straalt in de wijze en zachtmoedige taal van Petrus de edele vroomheid door. Zie daar de onschuld op een krachtige en overtuigende wijze tegen de spotters verdedigd.

Maar nu zal de apostel ook onderwijs geven aan allen die naar hem luisteren. Hun verslagenheid was er een uiting van dat ze belang stelden in deze goddelijke zaak. Daarom zal hij de ware reden noemen waarvoor allen dit grote

wonder moesten houden, in het bijzonder zij die twijfelen. ‘Dit is wat gesproken is door de profeet Joël’, zegt Petrus. Hij beroept zich op één der profeten van wie de geschriften onder de Joden goddelijk gezag hadden. Daaruit citeert hij nu een opmerkelijk spreken van God: ‘En het zal zijn in de laatste dagen dat Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees. Uw zonen en uw dochteren zullen profeteren, uw jongelingen zullen gezichten zien en uw ouden zullen dromen dromen. Ook op Mijn dienstknechten en op Mijn dienstmaagden zal Ik in die dagen van Mijn Geest uitstorten en zij zullen profeteren’ (Joël 2:28).

Het is niet zeker wanneer de profeet Joël geleefd heeft. Dit is wel zeker, dat hij een verschrikkelijk oordeel aankondigt door grote zwermen van sprinkhanen. Dit was in het Oosten een zeer geduchte plaag. Daarbij voegt hij nog de voorspelling van een alles vernietigende droogte. Maar daarna, zo luidt zijn profetische woord, zou de Heere weer een overvloedige vruchtbaarheid schenken waardoor hun gras, hun koren, olie en most zouden vermenigvuldigen.

Na deze voorzegging neemt de profeet een hogere vlucht. Hij klimt van de uitwendige vruchtbaarheid op tot heerlijke, geestelijke zegeningen. Hij kijkt door die profetische geest ver vooruit en zegt: 'Daarna, in de laatste dagen, zal Ik van Mijn Geest uitstorten, zegt God'. Het zijn de dagen van de milde bedeling van de Geest, waarop hij hier doelt. De Heilige Geest zal over mensen van allerlei rangen en jaren worden uitgestort.

Petrus, de met de Heilige Geest vervulde apostel, kunnen we hier wel volgen als onze leermeester in het uitleggen van het spreken Gods. Al zouden we zelf de samenhang niet kunnen doorzien, dan kunnen we ons toch wel veilig aan zijn uitleg overgeven. Het verschil tussen de woorden bij de apostel Petrus en de oorspronkelijke tekst maken voor de betekenis daarvan niets uit. De Heere zou van Zijn Geest uitstorten in het laatste der dagen. Onder het laatste der dagen moet de tijd van de gezegende Messias worden verstaan. Onder de uitdrukking 'de welaangename tijd' komt deze benaming wel meer voor in de Schrift. De Geest is

hier de werkmeester van Zijn gaven, en wel van die bijzondere gaven, zoals deze nu op het Pinksterfeest in zo ruime mate worden uitgestort. Dit zinnebeeld is ontleend aan het uitstorten van olie of water, of in het verband van de tekstwoorden aan een overvloedige regen. We lezen dit onder meer in Jesaja: ‘Want Ik zal water gieten op de dorstige, en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten, en Mijn zegen op uw nakomelingen’ (44:3). Hieruit blijkt duidelijk dat de gaven van de Heilige Geest ermee bedoeld worden. De gaven van die Geest zouden als een milde regen neervloeien. Volgens Ezechiël 34:26 zouden er plasregens van zegen vallen, en dat wel *op alle vlees*. Vlees is de gewone benaming van de mensheid als we letten op zijn zwakheid. In die zin zegt God al van de mens in Genesis 6: ‘omdat hij ook vlees is’ (vers 3). Het is een eigenaardige tegenstelling: vlees tegenover Geest. Menselijke zwakheid tegenover goddelijke kracht. En wel, *alle vlees*, alle soorten van mensen, maar in de eerste plaats het bevoorrechte zaad van Abraham: de Joden. Hier worden bedoeld de nakomelingen van

Gods volk. Deze zouden zonder onderscheid van geslacht in de zegen delen, zowel mannen als vrouwen. Zij zouden profeteren. Profeteren betekent in een bepaald opzicht: toekomende dingen voorzeggen. Maar het geeft ook aan met een heilige ijver tot eer van God spreken. Hem verkondigen en prijzen. Zo profeteerden Eldad en Medad (Numeri 11:27). Zo werd ook van Saul gezegd dat hij werkzaam was onder de profeten (1 Samuël 10:10-11). Dit zouden, volgens de profeet, uw zonen en dochters doen, doordat de Heere hun de Heilige Geest zou schenken, Die hen daartoe in staat zou stellen. Wat een zalige bezigheid is het om van God en Zijn plan tot verlossing te spreken. Om Hem daarvoor te roemen en groot te maken.

Ten aanzien van de leeftijd wordt er gesproken van jongen en ouden. Van jongelingen in de eerst ontluikende levensbloei, als hun krachten het sterkst zijn. Dezen zouden gezichten zien. Door verrukking van zinnen zouden hun waarheden bekend worden gemaakt. Ze zouden als gevolg daarvan toegerust worden tot de dienst van God. Voorbeelden daarvan vinden we bij

Jeremia, Ezechiël en Daniël.

Ouden zijn, letterlijk genomen, mensen van geklommen jaren en afgenomen krachten. Deze zouden dromen dromen. Niet op de natuurlijke manier, maar op wonderlijke wijze zouden ze onmiddellijk onderwijs ontvangen. God had dit in oude tijden aan velen in de slaap door dromen gedaan. We kunnen hierbij denken aan Jakob, Jozef, Nebukadnezar, Daniël en anderen. Hier zien wij dezelfde wijze van openbaring, waarvan de Heere reeds sprak in Numeri 12: 'Zo er een profeet onder u is, Ik de Heere zal door een gezicht Mij aan hem bekend maken; door een droom zal Ik met hem spreken' (vers 6). Op dezelfde manier zou de Heilige Geest ook hier werkzaam zijn.

Ten slotte wordt onze aandacht bepaald bij de verschillende rangen van mensen, hier genoemd dienstknechten en dienstmaagden. Het Hebreeuwse woord dat hier gebruikt wordt, heeft de betekenis van slaven en slavinnen. Dit waren de lijfeigenen die in die tijd als het specifieke eigendom van hun heren en vrouwen aan hen dienstbaar waren. Petrus maakt dit nog meer duidelijk als hij zegt: *Mijn* dienstknech-

ten en *mijn* dienstmaagden. De menslievende Schepper had reeds in de wetten aan Israël hen die dienstbaar waren, *Zijn* dienstknechten genoemd. Hij had daarbij bevolen, dat ze niet altijd dienstbaar moesten blijven, bijvoorbeeld door zich uit armoede te verkopen. We moeten hierbij niet alleen denken aan dienstbaren uit Israël, maar ook aan de gekochte slaven en slavinnen uit andere volken. Ook voor hen wil God zorgen en hun de gaven van de Heilige Geest schenken, opdat ook zij zouden profeteren. Ook hen eigent de Heere Zich toe als Zijn dienstknechten en dienstmaagden. Hij zou Zich ook aan hun zielen bekend maken als hun Heere. Ook zouden ze in diezelfde mate door Zijn Geest worden vervuld, zodat ze levendig en vol vuur tot Gods eer zouden spreken.

De aanzienlijksten uit de Joden worden hier niet genoemd. Dat betekent niet dat zij ervan worden uitgesloten. Het was een oude veronderstelling, dat alleen de voortreffelijke mannen de Heilige Geest zouden ontvangen. Hier worden zij echter genoemd, van wie men dit het minste zou verwachten. Het lag in het aanbiddelijke plan van God dat juist

mensen uit de geringste stand het allereerst met die gaven zouden worden bedeeld. Wij moetende de verschillende werkzaamheden die hier aan allerlei mensen worden toegeschreven niet als een bijzonder, maar als een algemeen verschijnsel beschouwen. Daarbij moeten we bedenken hoe in de tijd der profeten rechtstreekse openbaringen van God geschieden door gezichten en dromen. Daardoor werden ze aangevuurd om Zijn lof te vermelden.

Wanneer wij dus het spreken van God, zoals in onze tekst vermeld, samenvatten, dan geeft deze tekst te kennen hoe God op een buitengewone en overvloedige wijze, door het uitstorten van Zijn Geest, allerlei soorten van mensen bekwaam zou maken om Zijn lof te verkondigen. Hij zou het Koninkrijk van Zijn Zoon doen overvloeien met allerlei gaven van de Heilige Geest, zowel bijzondere als zaligmakende. Het Rijk van God zou daardoor worden uitgebreid tot aan de einden der aarde. Doordoor zou een menigte onderdanen uit alle geslachten, talen, volken en natiën worden

toegebracht.

2.

Merken we nu in de tweede plaats het een en ander op aangaande de vervulling van deze profetie.

In de eerste plaats zien we deze profetie vervuld op dit eerste Pinksterfeest, toen eenvoudige Galileeërs vervuld met de Heilige Geest in vreemde talen de lof des Heeren verkondigden. Petrus werd door diezelfde Geest verlicht en bestuurd. Hij hield een indrukwekkende rede, die de bekering van duizenden tot gevolg had en veel bijdroeg aan de begonnen uitbreiding van het christendom. Datzelfde kunnen we ook opmerken als mensen van verschillende leeftijden en standen, zowel mannen als vrouwen, door die Geest profeteerden en heerlijke gezichten zagen. De gehele vervulling van deze profetie moeten we zoeken in de doorgaande uitbreiding van het christelijke geloof. Nog een geruime tijd daarna is de waarheid van het Evangelie met wonderen gepaard gegaan. Maar toen dit niet meer nodig was, stopte ook die buitengewone werking. Misschien echter breekt nog eenmaal een

tijd aan, dat door het afnemen van het geloof en de vervlakking van het christendom een vernieuwing van die buitengewone werking vereist zal zijn. Ook dan zal God het niet aan macht ontbreken om deze tot stand te brengen. Maar nu Christus verhoogd is, blijft Hij, wanneer Zijn wijsheid het nodig acht, de Heilige Geest schenken voor een helder inzicht in het verlossingswerk. Maar ook om Zijn lof te vermelden, waarvan op zoveel plaatsen in de wereld evenzoveel door de Geest verlichte en veranderde zondaren kunnen getuigen. En dit zal zo blijven. Want wij verwachten nog dagen, waarin die Geest nog meer zichtbaar zal worden uitgestort, ook over die volken die nu nog als in schaduw van de dood terneerzitten. Op welke manier die Geest dan zal werken op het verstand en in het hart van de mens, wie zal dat durven bepalen? Maar dit is zeker: eens zal de aarde vol zijn van de kennis des Heeren, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken. Dan zal het worden één kudde en één Herder, wanneer de volheid der heidenen zal ingaan en geheel Israël zalig zal worden.

Toepassing

Er blijft ons nu over om met enige woorden van toepassing vanuit de tekst te eindigen. We overdenken dan het volgende:

- a. De Geest van God onderscheidt zich in Zijn werking van de geest die uitgaat van de vorst der duisternis; die geest is in zijn uitdrukking en werking te verafschuwen.
- b. De Geest van God, door Wie Petrus sprak, toont Zich beminnelijk en de vruchten daarvan zijn begeerlijk. Het maakt dan geen verschil of Hij werkt onder jongeren of ouderen, in zonen of dochters, in dienstknechten of dienstmaagden.
- c. Ieder die deelheeft aan de Geest van God en Zijn gaven, bezit alles wat hij nodig heeft voor verstand en hart, voor tijd en eeuwigheid.

a. Ik zei, dat de Geest van God Zich in Zijn werking onderscheidt van de geest die uitgaat van de vorst der duisternis; die geest is in zijn uitdrukking en werking te verafschuwen. We hebben het gehoord, de geest van satan

maakt spotters, zelfs met de heiligste dingen, met God en onze eeuwige belangen. Die geest roept de laster op tegen alles wat van de hemel is, tegen alles wat een mens het hoogste geluk kan schenken. In één woord, die geest verwoest alles wat heilzaam is voor de mens. Hij houdt zich alleen staande door verderfelijke middelen, zoals laster tegen God en Zijn volk, door leugen en bedrog. Hoe velen waren en zijn er nog, misschien wel onder mijn hoorders, die om de kracht der waarheid zelfs in hun eigen geweten te onderdrukken, de toevlucht nemen tot deze verderfelijke werktuigen van de hel. Wij zagen dit ook bij de spotters op de volheerlijke Pinksterdag. Moge de gedaante van die afschuwelijke geest ons doen wegvluchten van zijn zielsverwoestende werken.

Zondaar of zondares, die nog onbekeerd op de weg van het verderf verder reist, moge het God behagen u een diep en levend besef te schenken van uw rampzalige, verloren toestand. Dit besef moge u doen stilstaan op uw zondenweg en u ervan overtuigen dat u voor eeuwig verloren zult gaan, als u deze geest der duisternis blijft

volgen.

Is het geen duidelijk bewijs, dat de geest die in de spotters op de Pinksterdag werkte, ook uw zielen verleidt als u de beminnelijke dienst van God blijft versmaden en uw ogen en harten gesloten blijven voor het Woord des Heeren? U geeft uzelf zo ver over aan die rampzalige geest, dat u zich hardnekkig verzet tegen de pogingen die door Gods liefde nog tot behoud van uw ziel worden aangewend. O, ongelukkigen die nog slaven bent van die rampzalige geest, moge u nog bijtijds dat oord der rampzaligheid leren ontvluchten; het is daar op uw eeuwig onheil gemunt.

Moge deze Pinkstergeest, Die Zijn gaven op de Pinksterdag op zo milde wijze heeft uitgestort, ook in dit geestelijk uur door Zijn almachtige kracht uw hart krachtdadig bewerken tot geloof. Wij wensen dat u op de juiste wijze uw verloren toestand mag leren kennen. Dat u de Heere smeekt dat Hij u zal doen terugkeren door die Heilige Geest Die uit Hem is. Dat u door Zijn kracht het kwade pad zou mogen verlaten en u doen wandelen op de weg van het

verstand, die naar het eeuwige leven voert. De Geest des Heeren moge in deze bange dagen van lichtzinnigheid en goddeloosheid de banier oprichten tegen de stroom van ongerechtigheid. En mogen zij, die er hun werk van maken om wat uit God is te belasteren en te bespotten, bij het gevoel van hun zonde en schuld, tot Hem terugkeren met tranen van ootmoed en berouw.

Letten we er nu op waarin de Geest van God Zich van de geest der duisternis onderscheidt. **b.** De Geest van God, waardoor Petrus sprak, toont Zich beminnelijk en de vruchten daarvan zijn begeerlijk. Het maakt dan geen verschil of Hij werkt onder jongeren of ouderen, in zonen of dochters, in dienstknechten of dienstmaagden.

Dit ondervonden zij, en met hen vele duizenden, waaronder de meest boze zondaren, die terecht gewezen werden op deze eerste Pinksterdag. En u, wiens keuze het door genade geworden is om God te dienen, wat zult u van die goddelijke Geest getuigen? Moge het u

geschonken worden om het op dit feest van de Heilige Geest, eens gelovig te leren inzien, dat Hij het was Die u door Zijn kracht in dat zalige schuldgevoel aan de voeten van Jezus heeft gebracht. Hij immers verwekte in u dat aanhoudende begeren om de verhoogde Jezus als uw Koning en Heere door een oprecht geloof te mogen omhelzen.

Jongens en meisjes! Als jullie nog in de dagen van je jeugd die Geest leren begeren, dan zullen jullie veilig zijn tegen alle verleidingen van de wereld, die je dagelijks omringen. Die Geest leert God op de juiste wijze kennen en dienen. Die geeft zaligheden te genieten, die de hele wereld je niet kan schenken. Onder Zijn leiding zullen jullie de reis van je vreemdelingschap niet alleen veilig kunnen maken, maar ook gebracht worden in de hemel der heerlijkheid.

Ouderen en ouden van dagen! Ook voor u is die Geest nog te ontvangen. U bent genaderd tot de avond van uw leven. Moge u dan nog eens leren zien wat u op de hele afgelegde weg van uw leven niet gezien of gevoeld hebt. En moge u smekend begeren dat u ter elfder ure

ook nog voor eeuwig gelukkig zou kunnen worden, alleen door die gave van de Heilige Geest. Dan zou uw koude hart door de gloed van Zijn genadegaven worden verwarmd. Dan zouden uw stramme knieën zich voor die dierbare Jezus buigen. Dan zou u ook in het belijden en betreuren van uw zonden al zoveel meer genieten dan wat u op heel uw levensweg in de dienst der wereld ooit hebt ondervonden. Dan zou Hij u uit Zijn volheid schenken genade voor genade.

En u, van wie het vermogen steeds toeneemt. Wat zijn uw schatten, wat is de eer die u geniet, wat is de hele wereld in vergelijking met die zalige werkingen van Gods Geest, die het hart vervullen met de hogere dingen voor de eeuwigheid. Moge ook die Geest uw ziel op dit feest zo krachtig beïnvloeden, dat u leert afzien van het najagen van de goederen van deze aarde. Wij zouden wensen dat de volzalige God, in Christus Zijn Zoon, u ook zou willen schenken de gave van de Heilige Geest tot vernieuwing en heiliging van uw hart. Moge u Christus tot uw hoogste en duurzame goed begeren, want daarin is toch alleen het ware en

blijvende geluk gelegen.
Eenvoudigen naar de wereld. U, dienstknechten en dienstmaagden zoals de tekst zegt. U hebt Gods beloften en de aanvankelijke vervulling daarvan gehoord. Op de dienstknechten en op de dienstmaagden zou Hij Zijn Geest uitstorten. Moge dat Woord nog door genade ingang vinden in uw hart. Diezelfde goddelijke Geest, Die op de Pinksterdag ook over dienstbaren werd uitgestort, moge ook krachtig werken in uw hart tot waarachtige bekering. Dan verlaat u de dienst van de wereld en de satan die uw ziel verwoest, en u voor tijd en eeuwigheid ongelukkig maakt. U zou dienstknechten en dienstmaagden worden van Jezus in Wiens dienst het zo beminnelijk en zalig is. Versmaad en verzondig toch deze roepstem niet die Hij tot u doet komen. Maar laat het bij aanvang of bij voortgang uw voorrecht zijn om de beloofde Geest af te smeken. Hij moge u naar waarheid bekend maken met de toestand van uw ziel, opdat u zou vluchten tot de Heere Jezus en bij Hem genade vinden tot eeuwig behoud van uw ziel.

c. Mijn laatste woorden zijn tot ieder die deelheeft aan die Geest van God en Zijn gaven. Tot ieder die alles bezit wat hij nodig heeft voor verstand en hart, voor tijd en eeuwigheid. Tot bevestiging van deze waarheid zou ik u, bevestigd volk des Heeren, tot getuigen kunnen oproepen. Zou u het wel onder woorden kunnen brengen, wat die lieve Geest, Die u door genade een Geest des geloofs geworden is, u al deed genieten op de reis naar Sion? In het verborgene op uw knieën, als Hij u daar weleens zalig ondervinding gaf in die eeuwige liefde en onwankelbare verbondstrouw van uw Drie-enige God. Of in het openbaar in Gods huis of in de zalige omgang met uw godvrezende medereisgenoten. Als Hij dan uw ziel door Zijn invloed zo zalig verkwikte dat het voor u dan wel eens werd als een poort des hemels. Zal er geen eeuwigheid voor nodig zijn om die ondersteuning, die bemoedigingen en zalige vertroosting te vermelden, die u door die Geest hebt mogen ontvangen op wegen van beproeving, van kruis en lijden onderweg?

O, kinderen van God! Zouden wij die dierbare Geest niet dagelijks invoeren voor onszelf en voor de onzen? Vooral in deze dagen waarin Zijn bestaan als God en Zijn volzalige werking zo schandelijk miskend wordt. Ook voor ons vaderland en onze diep vervallen kerk, opdat Hij nog eenmaal de Banier zal oprichten tegen een menigte van bittere vijanden, die ook in onze uitwendige kerk, evenals de spotters op de Pinksterdag, Zijn goddelijke werkingen loochenen en zelfs durven bespotten. Christenen, die lieve goddelijke Geest zal ons gedurende het korte einde van onze vreemdelingenreis Zijn zalige verkwikkingen en zalige vertroosting niet onthouden. En als wij eenmaal op ons sterfbed neerliggen, dan zal die lieve Geest ons daar nog zalig vertroosten met onze overwinning uit de strijd, die nu zo nabij is. Hij zal ons blijmoedig deze aarde doen verlaten en overbrengen in de eeuwige heerlijkheid. Daar zullen wij met al de gezaligden Zijn vruchten genieten, eeuwig en altijd. AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl